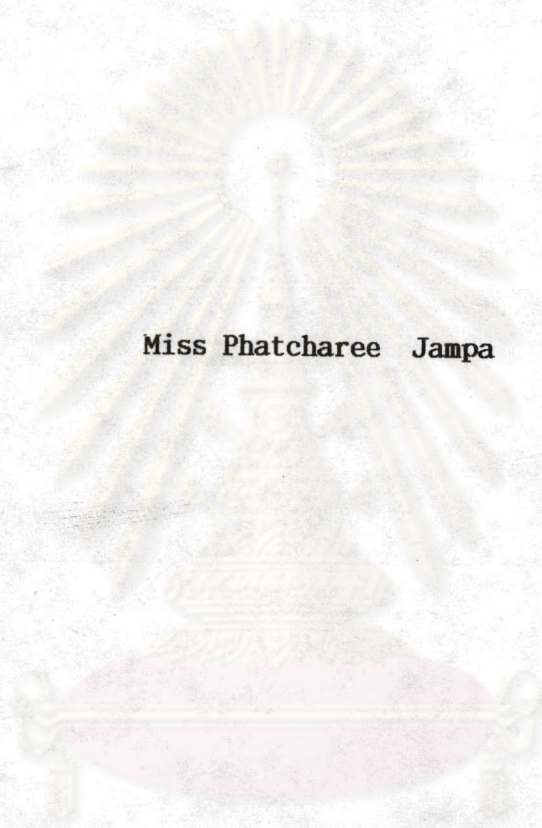

STYLE IN CHILDREN LITERATURE

Miss Phatcharee Jampa

A Thesis Submitted in Partail Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

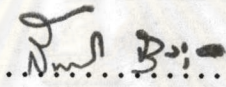
Chulalongkorn University

1996

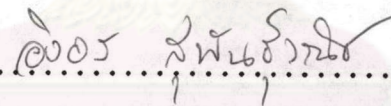
ISBN 974-633-571-5

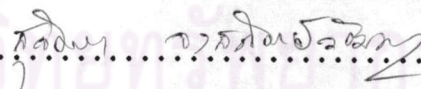
หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิจารณ์ลือนาวรรณกรรมสำหรับเด็ก
โดย นางสาวพัชรีย์ จาปา
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา

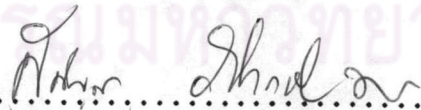
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ญงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิงอร สุพันธ์วิเศษ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุกัญญา ภัทรราชย์)

พัชรีย์ จำปา : วจนลีลาในวรรณกรรมสำหรับเด็ก (STYLE IN CHILDREN LITERATURE)

อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา, 295 หน้า. ISBN 974-633-571-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวจนลีลาทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และมุ่งปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก

ผลการศึกษาพบว่า ในวรรณกรรมสำหรับเด็กมีวจนลีลาทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ได้แก่ การใช้คำง่าย การใช้คำที่ก่อให้เกิดภาพและความรู้สึก การใช้คำที่แสดงความรู้สึกอ่อนน้อม การเล่นคำ การใช้ประโยคสั้น การใช้ประโยคที่มีคำบอกความต่าง และการเรียงลำดับความ โดยการแสดงเหตุผล การบอกจุดหมาย และการขยายความ ส่วนวจนลีลาทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่มุ่งปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก พบว่ามีการใช้คำที่สื่อความหมายเชิงคุณธรรม คือ คำที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และคำที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ การใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่ดีและมีคุณค่า การใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ดีและมีอันตราย และการใช้คำที่เกี่ยวข้องกับการบอกให้ทำ ในระดับประโยค พบว่ามีการใช้ประโยคที่สัมพันธ์กับแนวคิด คือ ประโยคถาม-ตอบ และประโยคเปรียบเทียบ ในระดับความพบว่ามีการใช้ภาพพจน์ และการใช้ความเปรียบคู่ขนาน เพื่อเน้นย้ำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายขึ้น ลักษณะเด่นทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาทั้งหมดนี้ มุ่งให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่าน และเพื่อให้เด็กจดจำและนำคตินิยมคำสอนที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ในเรื่องไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C410023 : MAJOR THAI

KEY WORD: STYLE / CHILDREN LITERATURE / FICTION

PHATCHAREE JAMPA : STYLE IN CHILDREN LITERATURE. ASST. PROF.
SUCHITTRA CHONGSTITVATTANA, Ph.D. 295 pp. ISBN 974-633-571-5

This thesis is an attempt to study style in children literature to see how the language use is appropriate to the age of children and to inculcate the concept of morality.

The study reveals that the style appropriate to the age of children consists of the use of simple words, descriptive language, polite words, word-play, short sentences and comparative sentences. The cohesion is formed by clauses giving reasons, purposes and description.

The language use for inculcating the concept of morality consists of the use of words concerning morality, religions and beliefs. Besides, there is the use of word referring to the good and useful as well as to the wicked and dangerous and the use of directives.

On the sentence level, the question-answer and comparison sentences are normally employed. On the ordering of discourse, the use of metaphor and parallelism is frequent.

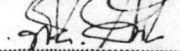
All the language use aims at entertaining the readers, and, at the same time, inculcating the concept of morality for the future happiness of the children.

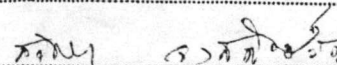
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

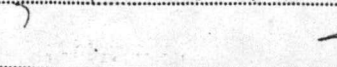
ภาควิชา..... ภาษาไทย

สาขาวิชา..... ภาษาไทย

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และคอยทวงงายด้วยมุทิตาจิตต่อผู้เขียนตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.อิงอร สุพันธ์วิเศษ และผศ.สุกัญญา ภัทราชัย ที่กรุณาให้
คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทุกอย่างสำเร็จลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณแม่ และพี่ ๆ ที่เป็นผู้ให้"มาตลอด และขอขอบคุณ"ครู"ทุกท่าน
ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่ายิ่งต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณอมรรัตน์ ไกรสุข คุณอัศวิทธิ์ เรืองรอง และคุณภาณุพงศ์ อุดมศิลป์
ปิยมิตรทั้งสามที่คอยช่วยเหลือเกื้อกูลทั้งทางด้านกำลังใจและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ทั้งขอ
ขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบคุณคุณวินัย-คุณเรืองรัตน์ สอนดี ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์
เล่มนี้ให้ด้วยความเต็มใจ ขอขอบคุณคุณปรีชาพล ชาริวรรณที่ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับการใช้
เครื่องคอมพิวเตอร์อย่างไม่หวงแหว่ง รวมทั้งขอขอบคุณชาวองค์กรักซ์ทุกท่านที่มีน้ำใจอันงดงาม
และน่าซาบซึ้งยิ่ง

ขออุทิศความดีและประโยชน์ที่พอจะหาได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้แด่หัวใจดวงน้อยที่แสน
บริสุทธิ์ของเด็ก ๆ ทุกดวง

พัชรีย์ จาปา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2 การเขียนเรื่องประเภทบันเทิงคดีในวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	11
ภูมิหลังเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	11
1. ประวัติความเป็นมาของวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	12
2. ประเภทของวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	13
3. จุดมุ่งหมายของวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	15
4. ลักษณะที่ดีของวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	16
จิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก.....	19
องค์ประกอบของการเขียนเรื่องประเภทบันเทิงคดีในวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	21
1. การดำเนินเรื่อง.....	22
1.1 การเปิดเรื่อง.....	22
1.2 การเลือกผู้เล่าเรื่อง.....	30
1.3 การปิดเรื่อง.....	33

2.	ตัวละคร.....	39
2.1	ตัวละครที่เป็นคน.....	39
2.2	ตัวละครที่เป็นสัตว์.....	44
2.3	ตัวละครที่เป็นพืช.....	51
2.4	ตัวละครที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต.....	52
2.5	ตัวละครที่เป็นอมมนุษย์.....	53
3.	บทสนทนา.....	54
3.1	แบบโต้ตอบ.....	54
3.2	แบบพูดคนเดียว.....	57
4.	ฉาก.....	60
4.1	ฉากบอกสถานที่.....	60
4.2	ฉากบอกเวลา.....	62
3	แนวคิดและวิธีเสนอแนวคิด.....	64
	แนวคิด.....	64
1.	แนวคิดด้านคุณธรรม.....	65
1.1	ความกตัญญูทวดเวท.....	66
1.2	ความพอใจในสิ่งที่ตนมี.....	67
1.3	ความอดทน.....	68
1.4	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่.....	69
1.5	ความจริงใจต่อเพื่อน.....	70
1.6	ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก.....	71
1.7	ความกล้าหาญ.....	72
1.8	การรู้จักประมาณตน.....	73
1.9	การชนะผู้อื่นด้วยความดี.....	74
1.10	การกล่าววาจาที่เป็นจริง.....	75
1.11	การรู้จักใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา.....	76
1.12	การฟังอย่างมีวิจารณ์.....	77
1.13	การปฏิบัติตนอยู่ในทางสายกลาง.....	78

1.14	การรักษาศีลห้า.....	78
1.15	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม.....	79
1.16	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง.....	80
1.17	การรู้จักระมัดระวังอันตราย.....	81
2.	แนวคิดด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ.....	82
2.1	การไม่เบียดเบียนสัตว์.....	83
2.2	การตระหนักในคุณประโยชน์ของพืช.....	84
	วิธีเสนอแนวคิด.....	87
1.	การตั้งชื่อเรื่อง.....	87
1.1	การตั้งชื่อเรื่องที่สอดคล้องกับแนวคิดโดยตรง.....	87
1.2	การตั้งชื่อเรื่องที่สอดคล้องกับแนวคิดโดยนัย.....	96
2.	การเล่าเรื่อง.....	101
2.1	การเล่าเรื่องอย่างตรงไปตรงมา.....	101
2.2	การเล่าเรื่องโดยใช้น้ำเสียงที่แสดงความรู้สึก.....	105
3.	ตัวละครที่สอดคล้องกับแนวคิด.....	107
3.1	ตัวละครที่เป็นตัวแทนของความดีงาม.....	107
3.2	ตัวละครที่เป็นตัวแทนของความไม่รู้.....	111
3.3	ตัวละครที่เป็นตัวแทนของผู้ทรงความรู้.....	113
3.4	ตัวละครที่เป็นตัวแทนของธรรมชาติ.....	116
4.	บทสนทนาที่สอดคล้องกับแนวคิด.....	118
4.1	บทสนทนาแบบโต้ตอบที่สอดคล้องกับแนวคิด.....	118
4.2	บทสนทนาแบบพูดคนเดียวที่สอดคล้องกับแนวคิด.....	128
4	วจนลีลาทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	130
	วจนลีลาทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก.....	131
1.	การใช้คำ.....	132
1.1	การใช้คำง่าย.....	133
1.2	การใช้คำในการตั้งชื่อตัวละคร.....	140
1.3	การใช้คำที่ก่อให้เกิดภาพและความรู้สึก.....	150

1.4	การใช้คำที่แสดงความสุภาพอ่อนน้อม.....	181
1.5	การเล่นคำ.....	204
2.	การใช้ประโยค.....	217
2.1	การใช้ประโยคสั้น.....	217
2.2	การใช้ประโยคที่มีคำบอกความต่าง.....	219
3.	การเรียงลำดับความ.....	221
3.1	การเรียงลำดับความโดยการแสดงเหตุผล.....	221
3.2	การเรียงลำดับความโดยการบอกจุดหมาย.....	223
3.3	การเรียงลำดับความโดยการขยายความ.....	225
	วจนลีลาทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่มุ่งปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก.....	227
1.	การใช้คำ.....	229
1.1	การใช้คำที่สื่อความหมายเชิงคุณธรรม.....	229
1.2	การใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่ดีและมีคุณค่า.....	237
1.3	การใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ดีและมีอันตราย.....	247
1.4	การใช้คำที่เกี่ยวข้องกับการบอกให้ทำ.....	253
2.	การใช้ประโยคที่สัมพันธ์กับแนวคิด.....	257
2.1	ประโยคถาม-ตอบ.....	257
2.2	ประโยคแสดงการเปรียบเทียบ.....	260
3.	การใช้ภาพพจน์.....	262
3.1	บุคลาธิษฐาน.....	263
3.2	อุปมา.....	265
3.3	สัญลักษณ์.....	269
4.	การใช้ความเปรียบคู่ขนาน.....	280
4.1	การขนานความโดยมีคำเชื่อม.....	281
4.2	การขนานความโดยการซ้ำคำหรือซ้ำข้อความ.....	283
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	289
	บรรณานุกรม.....	291
	ประวัติผู้เขียน.....	295